

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/307/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616203065
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5616203065.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a Mgr. Františka Dulačku, v právnej veci žalobkyne: O. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. O. XXX, právne zastúpená: JUDr. Zuzana Medvecká, advokátka so sídlom L. XXX, D. P., proti žalovanému: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpený: AK Antol, s.r.o., so sídlom Kupeckého 2542/72, Pezinok, IČO: 47 257 024, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 5C/61/2016-89 zo dňa 18. apríla 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 22.06.2012 obsiahnutá v zmluve o úvere č. 3041529612 v časti označenej ako bod 3 Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia v bode 4 uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná. Žalobkyni priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Primárne sa okresný súd zaoberal námietkou žalovaného, že žalobkyňa sa domáha určenia právnej skutočnosti, avšak možnosť podania takejto žaloby nevyplýva z osobitného predpisu, preto je táto žaloba v rozpore s ust. § 137 písm. d) CSP. Okresný súd v zmysle ust. § 470 ods. 1 CSP na posúdenie možnosti podania žaloby v takomto znení vychádzal z ustanovení zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku platného a účinného v čase podania žaloby, t.j. 25.04.2016. Konštatoval, že tento právny predpis v ust. § 80 písm. c) upravoval, že návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Žalobkyňou podaná žaloba je procesným úkonom, s ktorým boli spojené určité následky a tieto musia byť zachované aj v čase nového procesného predpisu. Predchádzajúca právna úprava, za účinnosti ktorej bola podaná žaloba umožňovala podanie takéhoto návrhu. Ďalej uviedol, že ust. § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, používalo pojmy právo a právny vzťah, ktoré mali rovnaký obsah a teda ak ust. § 137 písm. c) CSP už neuvádza pojem určenie právneho vzťahu ale iba určenie práva, v podstate k žiadnej materiálnej zmene oproti predchádzajúcej právnej úprave nedošlo.

3. Okresný súd následne konštatoval existenciu naliehavého právneho záujmu žalobkyne na žiadanom určení. Vykonávanie zrážok zo mzdy na podklade predmetnej dohody znamená obmedzenie jej možnosti disponovať so svojou mzdou, čo má nepochybne výrazný dopad aj na jej majetok. Zníženie dosiahnutého príjmu môže mať v prípade poberania pomerne nízkej mzdy za prácu vplyv na zabezpečenie základných životných potrieb žalobkyne a jej rodiny. V súvislosti s posúdením vecnej

stránky uplatneného nároku uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti, resp. náležitosti sú neurčité a majú za následok neplatnosť tejto dohody v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V dohode absentuje jednoznačné vymedzenie zabezpečenej pohľadávky, nie je v nej identifikovaný zamestnávateľ, ktorý by mal zrážky vykonávať, zmluva je vyhotovená vo formulárovej podobe, jej obsah nebol individuálne dojednaný a žalobkyňa ho nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť. Z výsluchu žalobkyne zistil, že pri podpisovaní zmluvy o úvere nevedela, že uzatvára aj samostatnú dohodu o zrážkach zo mzdy. Takéto dojednanie spôsobuje aj nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľky.

4. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobkyňu, ktorá bola v konaní úspešná v celom rozsahu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému, ktorý úspešný nebol.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný a žiadal, aby krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a návrh žalobkyne zamietol. Uviedol, že ako veriteľ uzavrel so žalobkyňou ako dlžníkom zmluvu o úvere, ktorej súčasťou bola v samostatnom článku 3.4 aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa bola poučená o danom ustanovení zmluvy a nemala voči nemu námietky. V čase uzatvorenia tejto dohody existovala právna úprava, na ktorú už poukazoval v konaní pred okresným súdom, ktorá by ustanovovala povinné náležitosti uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy ohľadom individuálneho uzatvorenia medzi zmluvnými stranami. Namietal aplikáciu neúčinného právneho predpisu okresným súdom, ak na súdnu vec aplikoval ust. § 5a ods. 1 písm. a) Zákona o ochrane spotrebiteľa v znení jeho novely účinnej od 01.05.2014, ktoré vylučovalo možnosť uzatvorenia dohody zrážok zo mzdy. Výška zrážok zo mzdy bola urobená v súlade so zákonom a tvrdenia okresného súdu o uplatňovaní akéhokoľvek svojvoľného nároku jeho osobou zo zmluvy o úvere je neopodstatnené. Dohoda bola uzatvorená so žalobkyňou slobodne a vážne. Žalobkyňa bola o dôsledkoch jej uzatvorenia riadne oboznámená a túto vlastnoručne podpísala. Na záver podaného odvolania namietal aj nesprávnu aplikáciu § 137 písm. d) CSP.

6. Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení odvolanie žalovaného označila za nedôvodné a neopodstatnené. Uviedla, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že dohoda o zrážkach zo mzdy nespĺňala zákonné náležitosti právnych úkonov podľa § 34 Občianskeho zákonníka, neobsahovala označenie platiteľa mzdy, presne a nezameniteľne špecifikovanú pohľadávku, o ktorej uspokojenie ide a tiež dohodnutú výšku zrážok. Okresný súd správne konštatoval neurčitosť takejto dohody. Pokiaľ išlo o nesprávnu aplikáciu ust. § 5a Zákona o ochrane spotrebiteľa uviedla, že táto odvolacia argumentácia vôbec nesúvisí s dôvodmi, pre ktoré bolo žalobe okresným súdom vyhovie.

7. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 379 a § 380 CSP) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 375 ods. 1 CSP a contrario) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

8. Odvolateľ namietal nemožnosť podania žaloby v znení v akom bola podaná žalobkyňou v zmysle novej procesnej úpravy. Tak ako okresný súd, aj krajský súd považuje za významný dátum, kedy bola žaloba doručená súdu prvej inštancie. K podaniu žaloby došlo dňa 25.04.2016. V tomto čase bol platný zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ktorý okrem iného upravoval v § 80 písm. c) možnosť návrhom na začatie konania uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. V tejto súvislosti existovala aj dostatočne jednotná a ustálená judikatúra, že takýmto návrhom na začatie konania bolo aj určenie (ne)platnosti právneho úkonu. Okresný súd správne poukázal na znenie ust. § 470 ods. 1 a 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ktorý nahradil s účinnosťou od 01.07.2016 doterajší procesný predpis, Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesných noriem, ale rešpektuje procesný účinok tých úkonov, ktorý zostal zachovaný aj po 30.06.2016. V dôsledku tohto platí, že ustanovenia novej, od 01.07.2016 účinnej, právnej úpravy o obsahu žaloby (§ 137 CSP) sa nemôžu uplatniť v plnom rozsahu, hneď od uvedeného dňa v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri žalobách podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný (viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. PL.ÚS 36/1995). Okresný súd teda správne posudzoval možnosť podania takejto žaloby v zmysle Občianskeho súdneho poriadku a jeho § 80 písm.

c) a zaoberal sa vyhodnotením existencie naliehavého právneho záujmu žalobkyne na žiadanom určení. Správnosť dôvodov, pre ktoré túto existenciu okresný súd konštatoval, odvolateľ v odvolaní nenapáda.

9. Žalovaný ďalej poukazoval na nesprávnu aplikáciu ust. § 5a ods. 1 písm. a) Zákona o ochrane spotrebiteľa. Tu treba prisvedčiť vyjadreniu žalobkyne, že tieto odvolacie námietky absolútne nekorešponujú s dôvodmi, pre ktoré žalobe vyhovel okresný súd. Ten svoje rozhodnutie na právnom posúdení veci, ktorého správnosť odvolateľ namieta nepostavil. Uvedené námietky sú preto vo vzťahu k napádanému rozhodnutiu irelevantné.

10. Žalovaný namietal hmotno-právne dôvody, pre ktoré okresný súd vyhodnotil dohodu o zrážkach zo mzdy ako neplatný právny úkon. Neuvádza však žiadnu konkrétnu argumentáciu, pre ktorú tieto jeho závery nepovažuje za správne. V odvolaní sa obmedzil iba na tvrdenia, že tieto závery nie sú správne a že uvedená dohoda je platný právny úkon. Odvolací súd nemôže v sporovom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmať rozhodnutie na základe iných než stranou sporu vznesených námietok. Krajský súd preto nemal právny dôvod ani možnosť zaoberať sa posúdením správnosti takto napadnutých záverov okresného súdu. Bolo výlučne na ľarchu odvolateľa, že vo vzťahu k žiadnemu z vecných argumentov, na ktorých okresný súd založil svoje meritórne rozhodnutie, nepredložil relevantnú argumentáciu.

11. Nakoľko odvolacie dôvody žalobcu boli neopodstatnené a neboli zistené nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré by odvolací súd mal prihliadať z úradnej povinnosti, potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny. Ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách konania pred súdom prvej inštancie.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že žalobkyni podľa § 396 ods. 1v spojení s § 255 ods. 1 CSP ako strane v odvolacom konaní úspešnej priznal nárok na ich náhradu v celom rozsahu proti neúspešnému žalovanému.

13. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)